Paragrafta Anlatım Biçimleri – Düşünceyi Geliştirme Yolları - 3

1. Terleyen adam nihayet dudaklarının içine, burnunun deliklerine, beyaz ve şişman boynuna düşen boncuk boncuk terlerini silmek lüzumu duydu. Cebinden küçücük, siyah bir mendil çıkardı. Yüzünü, gözünü sildi. Bir mendile, bir yandaki adama baktı. Dikkatle baktı. Tuhaf bir şeydi. Bu iki adamdan dağıtıcı olanı yirmi beş yaşlarında gözüküyordu. Öteki, elli yaşlarında vardı. Ama birbirlerine öyle karışık bir şekilde benziyorlardı ki...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Deyimlerden yararlanma

B) Üçüncü kişi ağzıyla anlatım

C) Karşılaştırmaya yer verme

D) İkilemeden faydalanma

E) Gözlem gücüyle ayrıntıları seçme

2. Hiçbir meteoroloji bilgisine sahip olmamasına rağmen gelecek kışın çok soğuk geçeceğini söyleyen birisine "Bunu nerden biliyorsun?" diye sorduğumuz zaman yanıtı, "İçime doğuyor." olacaktır. Peki ama böyle bir yanıt, söz konusu düşünceyi temellendirmeye yeter mi? Başka bir kişi de gelecek kış havalar oldukça ılık geçecek, benim içime böyle doğuyor, dediğinde bu iki görüş çatışmayacak mı?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Betimleme

B) Öyküleme

C) Tartışma

D) Açıklama

E) Benzetme

3. Sinema; müzik, resim, heykel, edebiyat gibi sanatların hemen hepsinden daha fazla ilgiyle karşılanmaktadır. Sevilen bir filmi seyredenlerin sayısı, bir romanı okuyanların, bir müzik parçasını dinleyenlerin ya da bir resim ve heykel sergisini gezenlerin sayısına oranla çok daha fazladır. Bu, sinemanın anlatım gücünden doğmaktadır. Bir resmi anlama, bir müzik parçasını dinleyip değerlendirme, bir şiirin tadına varma bazı ön bilgileri gerektirir ama sinema böyle değildir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

A) Kişileştirmeden

B) Örneklemeden

C) Benzetmeden

D) Karşılaştırmadan

E) Alıntı yapmadan

4. Marsilya'nın çehresi, usta bir oyuncunun farklı karakterler arasındaki geçişi kadar keskin değişebiliyor. Örneğin, Eski Liman'ın doğusunda Rue Grignan'daki (Ringan Caddesi) lüks dükkânların süslü vitrinleri, kırmızı halıda yürüyen Oscar kazanmış bir yıldızın görkemli makyajını hatırlatıyor. Sonra cadde bir köprüye bağlanıyor ve az ileride binaların arasında kalmış bir tabela, size tasarımcılar semtinde olduğunuzu ilan ediyor. Bu tabela ayrıca "Bizden bu kadar, teşekkürler!" dercesine şehrin kalan kısmının bambaşka bir yüzüne işaret ediyor: Duvarlarda rengârenk grafitiler, kulağa hoş gelen isimlere sahip tasarımcı butikleri ve daracık sokaklara sıralanmış alternatif sağlıklı yiyecek dükkânları ile minik, egzotik restoranlar ve gitgide artan insan sayısı…

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangileri ağır basmaktadır?

A) Açıklama - Tartışma

B) Açıklama - Öyküleme

C) Betimleme - Benzetme

D) Öyküleme - Karşılaştırma

E) Betimleme - Tanık gösterme

5. Divan şiirini günümüze taşıma meselesine gelince… Bu şimdiye kadar birçok zihni meşgul eden fakat pek de mesafe alınmamış bir problem olarak durmaya devam ediyor. Şimdi kendimce bunun niçinleri üzerine bir iki şey söyleyeyim. Musikisi bir yana, şiirin güzelliği fikir ve duygu bakımından taşıdığı yoğunlukta yatmaktadır. Demek ki şiir çok şeyi az sözle ifade etme sanatıdır. İcaz bakımından Kuran-ı Kerim'i model alan klasik şiir bu konuda hayret verici bir merhaleye ulaşmıştır. Şair bu yoğunluğu nasıl sağlar? Telmihle, benzetmeyle, çağrışımla… Kısaca edebî sanatlarla… Peki, sizin bir şeyi hatırlatabilmeniz yahut çağrıştırmanız için okuyucunun gönderme yapılan olayı yahut bilgiyi bilmesi gerekmez mi? Tabii ki gerekir. İşte bu durum şair ile okuyucunun aynı kültüre, aynı anlam dünyasına mensup olmasını şart koşuyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Betimleme

B) Karşılaştırma

C) Öyküleme

D) Tartışma

E) Örneklendirme

6. Orada, bir bulutun altında ama bir yolun eşiğinde, yaprakları sararmış bir ağaç, okunup bir kenara bırakılmış bir kitap, eşyaları toplanmış, kutulara doldurulmuş, sarıp sarmalanarak terk edilmeye hazırlanmış, daha doğrusu terk edilmeye maruz bırakılmış bir ev gibi oturuyordun. Evlerin kendilerini terk edilmeye hiçbir zaman hazırlamadıklarını, hep terk edilmeye maruz bırakıldıklarını düşünüyor, bir yandan da kendi kendine "Perdelerimi, tüllerimi de çıkarmışlar. Akşam güneşi bir tülün ardından daha güzel yansıyordu içime." diye mırıldanıyordun. Valizlerini hazırlamıştın ve bir evi terk ediyordun. Bir evi terk ederken terk edilen bir eve dönüşüyordun ve beni bekliyordun. "Hoşça kal!" demek için. Bunun bir son geliş olmasını ben istemedim. Aksine buna mecbur kaldım. Ama seni de suçlayacak değilim. Mukadder bir şey bu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetmeden yararlanılmıştır.
B) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
C) Tanık gösterilmiştir.
D) Betimlemeden yararlanılmıştır.
E) İkilemelere yer verilmiştir.

7. Halide Edip, siyasi-sosyal tecrübenin ateşinden geçmiş, çeşitli yolculuklar yapmıştır. Bu tecrübeyi "Ateşten Gömlek" romanı kahramanı Peyami'ye yükler. Peyami, Ayşe ve üç subay 16 Mart İngiliz Hükûmet Darbesi ardından nisan ayında kaçarlar. Yolculukları Üsküdar Samandıra yolundan Adapazarı'na doğrudur. Geyve'de, romanın diğer kahramanı İhsan'la birleşecekler, sonraki istikameti olayların seyri belirleyecektir: Eskişehir, Ankara, Sakarya… Yolcuların ulaştıkları yerlerdir. Konumuz açısından ulaşılan bölgeden ziyade aşılan bölge önemlidir. Buralar Adapazarı, Geyve, Düzce gibi geçit durumunda ve o günün karmaşık toplum yapısını barındıran yerlerdir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Açıklama
B) Öyküleme
C) Tartışma
D) Betimleme
E) Karşılaştırma

8. İshak Paşa Sarayı, Karaburun Tepesi'nin eteklerinde. Tepe, kafesinde yorgunluk çayı içmek ve alabildiğine uzayıp giden manzarasıyla sarayı kuşbakışı izlemek için sanki özellikle yapılmış. Tıpkı Nemrut Dağı'nda olduğu gibi burada da güneşin doğuşunun ve batışının bir şölene dönüşeceğini tahmin etmek hiç de zor değil. Ufukta, dağların bir belirip bir kaybolan solgun siluetleri, ıssız tepelerin belirsiz çizgileri, yukarıda deniz gibi serili masmavi gökyüzü, üstünde gezgin bulut kervanları ve aralarında İshak Paşa Sarayı, tıpkı evvel zaman masallarından çıkmış gibi...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırma yapılmıştır.
B) Benzetmeden yararlanılmıştır.
C) Niteleyici ögelere yer verilmiştir.
D) İkilemeler kullanılmıştır.
E) Bilgi verilmiştir.

9. Öğrencilerin çalışırken ara verip dinlenmeleri gerektiğini düşünenlerdenim. Mola verilmeden yapılan uzun soluklu bir çalışma, verimi düşürür. Ellişer kişiden oluşan iki ayrı gruba yüz soruluk bir test uygulanır. Grubun biri, testi hiç ara vermeden yanıtlarken diğer gruba elli sorudan sonra 15 dakikalık dinlenme süresi verilir. Dinlenmeyen grubun başarısı, dinlenen grubun başarısından %30 düşük çıkar.

Bu parçanın anlatımında, aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarının hangilerine başvurulmuştur?

A) Somutlama - Tanımlama
B) Tanık gösterme - Sayısal verilerden yararlanma
C) Benzetme - Karşılaştırma
D) Alıntı yapma - Benzetme
E) İlişki kurma - Sayısal verilerden yararlanma

Bu testin cevap anahtarına ulaşmak için yandaki karekodu okutunuz.

